

ปัญหาการตอบข้อสอบอัตนัยของนักศึกษา

Problems Concerning with Subjective Examination Answering Among University Students

วิชัย กอสงวนมิตร*

บทคัดย่อ

ข้อสอบแบบอัตนัย เป็นข้อสอบที่มีข้อดีและเหมาะแก่การนำมาใช้กับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แต่กลับพบว่านักศึกษาจำนวนมากทำข้อสอบแบบอัตนัยไม่ดี จากการตรวจคำตอบข้อสอบอัตนัยของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบลักษณะการตอบข้อสอบที่บกพร่องหลายประการ ได้แก่ ตอบไม่ครบคำถาม ตอบในมุมมองที่แคบมาก ตอบโดยไม่อ้างอิงสิ่งที่เรียนมา ขาดแกนความคิดหรือสาระในคำตอบ ขาดการลำดับเรื่อง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ตอบข้อสอบไม่พอเพียง ไม่ละเอียดรอบคอบในการตอบ และไม่แสวงหาคำตอบที่ถูกต้องมาเป็นความรู้หลังจากทำข้อสอบไม่ได้ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ สะท้อนถึงปัญหาการคิด อ่าน เขียน ของนักศึกษาว่า มีค่อนข้างมาก

นักศึกษาอาจไม่รู้ตัวว่าการตอบคำถามมีข้อบกพร่องเหล่านี้แฝงอยู่ในคำตอบ จึงควรมีการแนะนำวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตอบข้อสอบแบบอัตนัย ซึ่งให้เห็นถึงข้อดีและประโยชน์การทำข้อสอบแบบอัตนัย เพื่อให้เกิดความมั่นใจ และไม่เกรงกลัวหรือเบื่อกว่าที่จะต้องทำข้อสอบแบบอัตนัย และควรส่งเสริมให้อาจารย์ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยให้มากขึ้น และให้เวลาในการตรวจข้อสอบมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการตรวจข้อสอบ

คำสำคัญ : ข้อสอบอัตนัย ปัญหาการตอบข้อสอบ นักศึกษา

* อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Abstract

The subjective examination is one of good examination tools appropriate for university students. However, it was found that many students could not perform very well on this kind of examination. According to grading papers of students from Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University, it was found that the examinees were deficient in many ways; for example, the answers were not fully complete, the answers did not address to the questions, the answers only reflected narrow point of views, the answers were not related to what students have learned, the set of questions lack key concepts, which are an essence of the answers. It was found that the exams lack of sequential arrangement, answers were not solid, students were shy to express their opinions, as they were not careful in answering questions, and students did not study further for correct answers after failing the exams. All of the above-mentioned problems can reflect the serious problems in thinking, reading and writing among students.

Somehow, students may not be fully aware that answering exam questions consists of these problems in their answers. Therefore, students should be advised in order to prevent and solve problems dealing with subjective examination performance. They should be advised about advantages and benefits of doing subjective examination to create confidence so that they will not be afraid or bored in doing subjective examinations. Besides, instructors should be suggested to utilize more subjective examination and should provide more time in doing exam in order to be sufficient for revision.

Keywords: Subjective Examination, Question to Answer, Student

บทนำ

เป็นข้อสงสัยและถกเถียงกันมานานแล้วว่า การที่สถาบันการศึกษาของไทยนิยมหันมาใช้ข้อสอบแบบปรนัยแทนการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยจะเป็นผลดีต่อนักเรียนนักศึกษาหรือเป็นผลเสียมากกว่ากัน สำหรับครูอาจารย์แล้วอาจจะรู้สึกว่าการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยออกง่ายแต่ตรวจยาก ส่วนนักเรียนนักศึกษาจะรู้สึกว่าการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยมีความยากลำบากในการทำมากกว่า ปัญหาว่าจะใช้ข้อสอบชนิดแบบไหนดีกว่ากัน คงขึ้นกับว่าจะมองในแง่ไหน และขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งฝ่ายผู้สอนและผู้เรียน เอาเป็นว่า "ไม่ว่าแมวขาวหรือแมวดำ ขอเพียงจับหนูได้ก็คือแมวที่ดี" (เต็ง เสี่ยวผิง อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน) เพราะข้อสอบที่ดีควรมีได้หลายแบบ ขอเพียงให้สามารถวัดความรู้ความสามารถได้ดี และมีอำนาจจำแนกที่ดีก็น่าจะเพียงพอแล้ว

นักศึกษาจำนวนมากพากันเรียนให้จบถึงระดับปริญญาตรีขึ้นไป เพียงเพื่อให้ได้รับปริญญาไว้ประดับบ้าน กระดาษใบหนึ่งที่ใส่กรอบแขวนติดฝาผนังบ้านนี้ กว่าจะได้มาต้องใช้ทั้งเวลาเงิน และความพยายาม ฯลฯ อย่างมาก ตลอดจนต้องใช้ความอดทนผ่านการสอบมานับร้อยครั้งด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า"ข้อสอบ" โดยมี "คะแนน" เป็นผลตอบแทนที่ทุกคนรอคอย เป้าหมายการศึกษาจึงอาจจะไม่ใช่เรียนเพื่อรู้ แต่ถูกแปรเปลี่ยนไปเป็นเรียนเพื่อสอบ ทั้งที่การสอบเป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งทางการศึกษา เพื่อประเมินว่าผู้เรียนนั้นรู้และเข้าใจสิ่งที่เรียนหรือไม่ จนผู้เรียนอาจลืมนึกไปว่า "ทุกคนมาเรียนเพื่อเอาความรู้ไปใช้ ไม่ใช่มาเรียนเพียงเพื่อสอบให้ได้ปริญญามาครอบครอง" จึงพอใจที่จะทำข้อสอบแบบปรนัยมากกว่า เพราะมีคำตอบที่ถูกต้องให้เลือกอยู่แล้ว

โดยไม่ต้องใช้ความสามารถของตนเองเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งขัดกับแนวคิดที่ว่า "การเรียนรู้โดยปราศจากการคิดคือแรงงานที่สูญเปล่า และการคิดโดยปราศจากการเรียนรู้ คือ อันตราย" ที่ซึ่งจี้กล่าวไว้ว่าสองพันปีมาแล้ว

ปัญหาการตอบข้อสอบอัตนัย

ข้อสอบอัตนัย เป็นข้อสอบชนิดหนึ่งที่ใช้สร้างคำถามเพียงอย่างเดียว ให้ผู้ตอบอธิบายโดยเขียนคำตอบอย่างเสรีไม่มีขอบเขตที่แน่นอน เขียนบรรยายตามความรู้และความคิดเห็นของแต่ละคน (รัตนา ศิริพานิช , 2535 : 23) ลักษณะของข้อสอบอัตนัยโดยทั่วไปมักตั้งคำถามหรือโจทย์โดยกำหนดเป็นสถานการณ์ หรือปัญหารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเรื่องกว้างๆ หรือ เฉพาะเจาะจงก็ได้ แล้วแต่ว่าผู้ถามต้องการให้ผู้ตอบแสดงความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติในเรื่องใดอย่างไร จำนวนข้อสอบมักมีจำนวนข้อไม่มาก แต่ละข้ออาจแยกถามประเด็นย่อยๆ เป็นข้อๆ อย่างชัดเจน หรือเป็นการสร้างสถานการณ์ที่กล่าวถึงเรื่องนั้นโดยรวม ผู้ตอบต้องวิเคราะห์ประเด็นคำถามเอาเอง ลักษณะของคำถามมีหลายแบบ การตอบจึงต้องศึกษาคำถามแต่ละแบบให้เข้าใจเพื่อจะได้ตอบตรงประเด็นมากที่สุด

นอกจากนี้ยังแบ่งลักษณะของข้อสอบอัตนัย ได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร และ คำยวง ศรีธวัช, 2538)

1. ข้อสอบที่มุ่งให้อธิบาย
2. ข้อสอบที่มุ่งให้แสดงความคิดเห็น
3. ข้อสอบที่มุ่งให้อภิปราย

สำหรับข้อดีของข้อสอบแบบอัตนัยนั้น มีหลายประการอาทิเช่น เหมาะสมที่จะวัดความคิดระดับสูง สร้างง่าย และรวดเร็ว ส่งเสริมทักษะการเขียน ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ วัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ให้เลืกรูปแบบคำตอบ เด่าไม่ได้ ประหยัดค่าใช้จ่าย ลดการทุจริตในการสอบ ฯลฯ (สมพงษ์ พันธรัตน์ ภาควิชาประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ดังนั้น ถึงแม้ว่าทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะกำหนดระยะเวลาให้อาจารย์ผู้สอนตรวจข้อสอบปลายภาคเรียน และส่งเกรดให้เรียบร้อยในระยะเวลาที่จำกัดมาก แต่ในฐานะอาจารย์ผู้สอนที่ต้องการจะรู้ว่านักศึกษาที่เรียนจบ แต่ละวิชาจะมีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียนมาจริงหรือไม่ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาตอบโจทย์ได้ดีเพียงใด ผมยังรู้สึกพอใจที่จะให้นักศึกษาทำข้อสอบในลักษณะตอบคำถามด้วยข้อความและการอภิปรายมากกว่าการให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เป็นเรื่องแปลกแต่จริงที่พบว่า นักศึกษาปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ชอบทำข้อสอบอัตนัย ทั้งที่จริงแล้วข้อสอบอัตนัยนั้น โอกาสที่นักศึกษาจะทำคะแนนได้สูงมีมากกว่า และโอกาสสอบตกก็น้อยกว่า (สังเกตจากเมื่อเกรดแต่ละวิชาออกแล้ว วิชาที่ข้อสอบเป็นปรนัยมักจะไม่ค่อยมีนักศึกษาสอบได้เกรด A และมีผู้สอบตกมาก) สำหรับความรู้สึกกลัวข้อสอบแบบอัตนัยของนักศึกษานั้น คงจะต้องทำการวิจัยหาสาเหตุที่แท้จริงกันต่อไป

มีผู้เขียนที่ใช้นามปากกา Jk ใน www.oknation.net/blog ได้เขียนไว้ว่าคิดว่า "แท้จริงข้อสอบอัตนัยง่ายกว่าข้อสอบปรนัย หรือข้อสอบแบบเลือกหลายเท่า เพราะต้องใช้ความจำ ความ

เข้าใจน้อยกว่า ซึ่งหากรู้และเข้าใจประกอบกับ เข้าใจหลักการเขียน โลกทั้งใบก็เป็นของนายคนเดียวแล้ว" และก็มีผู้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า "ข้อสอบอัตนัย..ไม่ยาก...สำหรับรุ่นพ่อรุ่นแม่ของ เด็กรุ่นใหม่.....แต่มันยากสำหรับเด็กรุ่นใหม่... เพราะเด็กเดี๋ยวนี้อ่านหนังสือไม่แตกฉาน สะกด ไม่ค่อยได้ อ่านแล้วย่อเนื้อหาเฉพาะใจความ สำคัญไม่เป็น คิด วิเคราะห์ไม่ได้ ทำรายงานยัง ก๊อปปี้เนื้อหาทั้งหมดจากคอมฯ..."

สำหรับการฝึกการเขียนคำตอบสำหรับข้อสอบแบบอัตนัยนั้น มีอดีตท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง นายรังสรรค์ แสงสุข ได้เคยแนะนำไว้ว่า "ถ้าหากนักศึกษาเห็นข้อความใดๆ นักศึกษาควรจะเป็นอัตนัย อ่านหนังสือให้อ่านเป็นเชิงอัตนัยและอธิบายความได้ ตำราว่าอย่างนี้ เราเห็นพ้องต้องกันกับตำราหรือไม่ เพราะอะไร ลองหัดอธิบายให้เกิดเป็นนิสัย และลองหัดเขียนเพื่อที่จะเขียนอธิบายความต่างๆได้" ก็อาจจะเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการพัฒนา ทั้งการคิด การอ่าน การเขียน เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาการตอบข้อสอบที่เป็นอัตนัยได้

และจากการสังเกตการตอบข้อสอบของนักศึกษาในปัจจุบัน ได้พบประเด็นปัญหาหลายประการในคำตอบของนักศึกษา ทั้งนี้จะไม่ขอพูดถึงปัญหาหลายมีที่อ่านยากและการเขียนหนังสือแบบไม่มีย่อหน้า เว้นวรรค ตลอดจนการใช้ภาษาและไวยากรณ์ผิดที่พบอยู่เสมอ ประเด็นปัญหาที่สร้างความประหลาดใจแก่ครูผู้สอนที่เพิ่งเข้ามาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังไม่ถึงสองปี อีกทั้งยังสร้างความตกใจและทำให้รู้สึกเป็นห่วงในเรื่องการตอบข้อสอบของนักศึกษาหลายประการ ดังนี้

1. ตอบไม่ครบคำถาม

นักศึกษาจำนวนมากไม่รอบคอบในการอ่านโจทย์ ในการออกข้อสอบอัตรยหากอาจารย์ผู้ออกข้อสอบ ต้องการทราบว่านักศึกษามีความรู้ละเอียดเพียงพอหรือไม่ อาจใช้คำถามมากกว่าหนึ่งคำถามในโจทย์ข้อเดียวกัน เช่น ถามประโยชน์พร้อมทั้งวิธีการ หรืออาจถามความเข้าใจพร้อมให้ยกตัวอย่างประกอบ ในโจทย์ข้อใหญ่บางข้ออาจมีถึงสามสี่คำถามย่อยก็เป็นได้ ฯลฯ ปัญหาการตอบไม่ครบคำถามอาจทำให้คะแนนที่ได้หายไปเกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม

ทางแก้ เมื่ออ่านโจทย์จบแล้วให้เขียนลำดับเลขที่ 1,2,3....กำกับทุกคำถามย่อย เพื่อเป็นการแยกคำถามให้เห็นชัดเจนว่ามีกี่คำถามก่อนตอบเสมอ อย่าเพิ่งรีบตอบทันทีที่อ่านโจทย์เสร็จ

2. ตอบไม่ตรงคำถาม

ความผิดพลาดในการตอบลักษณะนี้ อาจจะทำให้ถึงกับไม่ได้คะแนนเลย ทั้งที่นักศึกษาอุตส่าห์เขียนคำตอบมายาว เช่น ถามวิธีการ แต่ตอบประโยชน์ ถามวิธีการแต่ตอบสถานที่ ฯลฯ เป็นปัญหาที่พบบ่อยมาก

ทางแก้ ให้ขีดเส้นใต้สั้นๆ ใต้คำถาม เพื่อนั้นให้เห็นว่าคำถามต้องการถามอะไร เวลาเขียนคำตอบจะได้ไม่หลงประเด็น และเมื่อเขียนเสร็จแล้วต้องอ่านทบทวน เพื่อให้มั่นใจว่าได้ตอบคำถามข้อนี้ถูกต้องแล้ว

3. ตอบคำถามในมุมมองที่แคบมาก

โจทย์ที่ต้องการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นหรือเสนอวิธีการแก้ปัญหา ผู้ตอบต้องสามารถเสนอความเห็นในมุมมองหลายๆ มุมได้ และวิธีการแก้ปัญหาก็สามารถเสนอได้หลายวิธี ปัญหาที่พบคือ เมื่ออาจารย์อ่านคำตอบจะรู้สึก

ได้ว่าผู้ตอบมองปัญหาด้านเดียว วิเคราะห์ปัญหาน้อยและข้อเสนอแนะมีน้อย ซึ่งการตอบคำถามในมุมมองที่กว้าง ดูเหมือนจะเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างมาก

ทางแก้ ต้องฝึกการคิดและวิเคราะห์ปัญหาโดยให้มองปัญหาจากทุกแง่มุมและพยายามเขียนแง่มุมของปัญหา และข้อเสนอแนะให้รอบด้านที่สุด ก่อนจะเขียนคำตอบอย่างละเอียด

4. ตอบคำถามโดยไม่อ้างอิงสิ่งที่เรียนมา

แม้ว่าในข้อสอบจำนวนมาก อาจารย์ผู้ออกข้อสอบจะไม่ระบุว่าให้นำเอาทฤษฎีหรือความรู้ที่เรียนมาใช้ในการเขียนอธิบายในคำตอบ แต่นักศึกษาก็ควรจะพึงเข้าใจได้เองว่า การตอบข้อสอบที่ดีควรจะอาศัยสิ่งที่เรียนมาในการวิเคราะห์และตอบปัญหา ปัญหานี้ไม่ใช่เป็นเพียงปัญหาการไม่อ้างอิงทฤษฎี แต่ยังรวมถึงการที่นักศึกษาไม่มีความรู้รอบตัวมาเสริมคำตอบ ซึ่งพบมากในนักศึกษาที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน เพราะนักศึกษาในปัจจุบันไม่ค่อยได้ติดตามข่าวสารบ้านเมือง และไม่ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือหรือนิตยสาร เพียงแค่อ่านหนังสือเรียนมาตอบข้อสอบเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้ทำข้อสอบได้ดีในหลายวิชา

ทางแก้ ให้คิดก่อนตอบว่าจะเอาเนื้อหาส่วนไหนที่เคยเรียนมา ตลอดจนความรู้นอกตำราเรียนอะไรบ้างที่จะมาเสริมคำอธิบายในคำตอบ เพื่อแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้ตรวจข้อสอบรู้ว่า นักศึกษาได้อ่านหนังสือและค้นคว้าความรู้มา ให้สำนึกในการตอบข้อสอบเสมอว่า การตอบข้อสอบคือการแสดงให้เห็นว่าเราเข้าใจและมีความคิดเป็นของตนเอง

5. ขาดแกนความคิดหรือสาระในคำตอบ

คำตอบจำนวนไม่น้อยที่เป็นเพียงคำบรรยายหรือพรรณนา เมื่ออ่านตั้งแต่ต้นจนจบแล้วกลับไม่พบสาระสำคัญในคำตอบ หรืออ่านแล้วมองไม่ออกว่าจะแก้ปัญหาได้อย่างไร

ทางแก้ การอ่านหนังสือก่อนสอบ จะต้องให้เข้าใจว่า ความรู้เบื้องต้นที่จะใช้ในการสอบวิชานั้นมีอะไรบ้าง และต้องมีแนวคิดหรือทฤษฎีที่จะใช้เป็นแกนหลักในคำตอบเสมอ แล้วพยายามอธิบายให้ผู้ตรวจข้อสอบเข้าใจ อย่าเขียนคำตอบสั้นๆ ไม่เข้าใจหรือยาวจนเยิ่นเย้อ แต่จำเป็นต้องเขียนให้ละเอียดพอสมควร และต้องไม่เขียนในสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับคำถามในข้อสอบข้อนั้น เพียงเพื่อให้คำตอบยาวขึ้น

6. ขาดการลำดับเรื่อง

แทบทุกครั้งที่ต้องตรวจสอบข้อสอบ อาจารย์ผู้ตรวจข้อสอบจะต้องเบื่อกับการเขียนคำตอบของนักศึกษาที่เขียนหนังสือแบบศิลาจารึก พอขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวคือ นอกจากลายมือที่อ่านยากแล้ว ยังไม่มีการย่อหน้า ไม่มีการลำดับเลข และแม้กระทั่งไม่เว้นวรรคในจุดที่ควรเว้นวรรค จนทำให้คำตอบไม่น่าอ่าน และอ่านแล้วก็จับประเด็นไม่ได้ว่าต้องการสื่ออะไรในคำตอบ

ทางแก้ ให้เตรียมประเด็นก่อนเขียนร่างโครงร่างคำตอบก่อน แล้วจึงเริ่มเขียนโดยแยกประเด็น ทุกครั้งที่ขึ้นประเด็นใหม่ให้ย่อหน้า ส่วนการตอบที่มีรายละเอียดปลีกย่อย พยายามให้มีตัวเลข 1,2,3.....เพื่อช่วยให้เป็นระเบียบ และอ่านง่ายขึ้น นอกจากนี้ ควรฝึกการเขียนหนังสือไม่ว่าเขียนจดหมาย บทความ เรื่องสั้น ฯลฯ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการเขียน

7. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

ในบางคำตอบของนักศึกษา แม้ว่าจะอธิบายปัญหาได้ดีและถูกต้อง แต่พอถึงคำตอบข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา กลับพบว่าผู้ตอบไม่มีแนวคิดของตนเองในการวินิจฉัย ในเมื่อโจทย์คือมีปัญหาก็จะต้องหาวิธีแก้ไข คำตอบที่ดีก็ควรจะมีความเสนอแนะว่าจะทำอะไร ทำเมื่อไรและควรเน้นด้วยว่าจะเริ่มต้นอย่างไร แม้ว่าวิธีในการแก้ปัญหาอาจจะมีหลายวิธี เปรียบเทียบในการรักษาโรค แต่หมอที่รักษาได้ดีก็คือรักษาครั้งเดียวหาย ไม่ต้องลองยาหลายๆ ตัว ในการเสนอวิธีการแก้ปัญหาที่ดี จึงควรที่จะระบุว่า จะใช้วิธีการใดที่น่าจะได้ผลดีที่สุดด้วย

ทางแก้ ให้ตอบปัญหาแบบหมอลักษณ์ ฟันธง อย่าตอบแบบเลื่อนลอย แต่อาจเสนอทางเลือกเพื่อเลือกไว้ด้วยก็เป็นการดี

8. ตอบข้อสอบไม่พอเพียง

จากการตรวจสอบข้อสอบตลอดจนการสังเกตในการคุมสอบวิชาอื่นๆ พบว่านักศึกษาจำนวนมากในปัจจุบัน ใช้เวลาทำข้อสอบไม่ถึงครึ่งของเวลาที่มีให้ แต่พออ่านในคำตอบกลับพบว่า ยังตอบสั้นมาก และบางคำตอบที่สั้นๆ ก็ยังสามารถเขียนให้ยาวขึ้นเพื่อให้เกิดความละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สิ่งที่น่าประหลาดใจมากอีกประการคือ บางข้อที่คะแนนน้อยกลับอธิบายอย่างละเอียด แต่ในข้อที่คะแนนมาก กลับตอบสั้นนิดเดียว

ทางแก้ ให้ดูคะแนนก่อนตอบข้อสอบด้วย และควรพยายามใช้เวลาสอบให้หมดหรือใกล้เคียงหมดก่อนจะส่งข้อสอบ ห้ามส่งกระดาษเปล่าในทุกข้อ เพราะนั่นหมายถึง ข้อเหล่านั้นคะแนนต้องเป็นศูนย์

9. ไม่ละเอียดรอบคอบในการตอบ

จากการสังเกตในเวลาคุมสอบ จะพบว่า นักศึกษาจำนวนมากเมื่อทำข้อสอบถึงข้อสุดท้ายเสร็จ ก็จะส่งข้อสอบทันที จึงเท่ากับว่านักศึกษาไม่ได้ทบทวนคำตอบ ในการตอบข้อสอบที่เขียนในรอบแรก บางครั้งอาจมีการอ้างอิงหรือเขียนผิดโดยที่นักศึกษาอาจไม่รู้ตัว และยังทำให้ไม่มีการเขียนสรุปในท้ายคำตอบ

ทางแก้ ให้เพื่อเวลาในการทำข้อสอบ โดยจะต้องมีการตรวจทานก่อนส่งอย่างน้อยอีกหนึ่งรอบเสมอ สำหรับสิ่งที่ไม่แน่ใจไม่ว่าทฤษฎี ชื่อ คำศัพท์ ฯลฯ ไม่ควรเสี่ยงเขียนลงในคำตอบ หากผิดจะถูกหักคะแนน ดังนั้นพยายามเขียนในสิ่งที่รู้จริง นอกเสียจากไม่มีอะไรจะเขียนจริงๆ และควรมีการเขียนสรุปคำตอบสั้นๆ ในท้ายคำตอบที่เป็นข้อใหญ่

10. ทำข้อสอบไม่ได้แล้วไม่แสวงหาคำตอบ

ที่ถูกต้องมาเป็นความรู้

หลังจากสอบเสร็จแล้ว สังเกตว่านักศึกษาสมัยนี้ จะไม่ค่อยสนใจตรวจเช็คคำตอบว่าทำข้อสอบได้หรือไม่ และคำตอบที่ถูกต้องคืออย่างไร ทั้งที่ในการเรียนมหาวิทยาลัยนั้น วัตถุประสงค์ที่แท้จริง น่าจะเป็นการเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ดังนั้น การทำข้อสอบได้ไม่ดี ยังไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญ หากทำข้อสอบไม่ได้แล้ว นักศึกษาริหาความรู้ใหม่เพื่อจะได้อุดช่องว่างทางความรู้ของตน นักศึกษาจำนวนหนึ่งเมื่อสอบเสร็จแล้วก็จะทิ้งตำราเรียนหรือสมุดเล่มเล็คเชอร์ โดยไม่ได้คิดเลยว่า จะนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ประโยชน์ในภายหลัง

ทางแก้ หนึ่งตัวนักศึกษา ต้องเข้าใจว่า "มหาวิทยาลัยที่แท้จริงอยู่ที่ทำงาน" ดังนั้น ต้องเรียนแล้วเข้าใจและจำเนื้อหาเฉพาะส่วนที่สำคัญให้ได้ สอง อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีการเฉลย

ข้อสอบหลังผ่านการสอบไปแล้วเสมอ และการออกข้อสอบก็ไม่ควรออกให้ยากเกินไป และควรเน้นถามในสิ่งที่นักศึกษาจะต้องจำได้และเข้าใจ เพื่อตรวจเช็คความสอแล้วนักศึกษาเข้าใจจริงหรือไม่ และไม่จำเป็นต้องออกข้อสอบให้มากจนนักศึกษาส่วนใหญ่ทำไม่ทัน เพราะทำให้เกิดความเครียดในการสอบ ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไรแก่การเรียนรู้เลย

สรุป

แม้มีนักวิชาการศึกษานักเรียนหนึ่งทีเห็น ว่าข้อสอบแบบอัตนัยนั้น ทำให้นักศึกษาบางคนได้เปรียบและบางคนก็เสียเปรียบในการทำข้อสอบ เพราะความสามารถในการเขียนและตอบคำถามของนักศึกษาแต่ละคนอาจจะมีไม่เท่ากัน แต่สิ่งหนึ่งที่ทั้งครูอาจารย์และนักศึกษาควรจะต้องตระหนักก็คือ ความสามารถนั้นพัฒนากันได้ จากความอ่อนแอในระบบการศึกษาของไทย ทำให้นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยปัจจุบันจำนวนมากเขียนหนังสือไทยได้ไม่ดี และยังข้อสอบเน้นการออกปรนัยมากขึ้น โอกาสในการเขียนของนักศึกษาก็ลดลง จึงทำให้ความสามารถในการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน ฯลฯ ของเยาวชนคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันมีปัญหาอย่างมาก

ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะมีความเห็นว่าการเป็นผู้นำที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีความสามารถในการฟัง คิด พุด แต่สำหรับการเขียนนั้นในระดับพนักงานทุกคนหากต้องการประสบความสำเร็จในการทำงาน จำเป็นอย่างมากที่จะต้องเขียนหนังสือตอบโต้หรือรายงานเป็น เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาได้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรื้อฟื้นระบบการสอนภาษาไทยตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาใหม่ทั้งหมด และต้องเพิ่มการฝึกฝนการอ่าน ฟัง พุด เขียนมากขึ้นในชั้นเรียนทุกระดับ ขณะที่ในส่วนตัวนักศึกษาเอง ก็ต้องให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทยมากขึ้น ตลอดจนฝึกให้ชอบการอ่านนิยายและวรรณกรรม เพราะจะมีประโยชน์ต่อการเขียนคำตอบข้อสอบทั้งทางตรงและทางอ้อม

และเพื่อเป็นฝึกฝนการเขียนของนักศึกษา อาจารย์จึงควรออกข้อสอบอัตนัยให้มากขึ้น โดยต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นสำหรับอาจารย์ผู้ตรวจข้อสอบ จึงจะทำให้สามารถออกข้อสอบเป็นแบบอัตนัยได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

บทความนี้เขียนโดยอาศัยข้อมูลจากประสบการณ์ในการตรวจสอบข้อสอบของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยมีกระดาษคำตอบหลายวิชา หลายภาคการศึกษา และจากนักศึกษาหลายสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่ามีปัญหาในการตอบข้อสอบที่คล้ายคลึงกัน จึงควรมีการทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการตอบข้อสอบอัตนัยของนักเรียนนักศึกษาที่อื่นๆ และหาวิธีการในการพัฒนา การตอบข้อสอบจากนักวิชาการ การศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผศ.บุญเลิศ กลิ่นรัตน์ และ ผศ.ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการและบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่กรุณาช่วยให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการเขียนบทความนี้แก่ผู้เขียน

เอกสารอ้างอิง

- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร และคำยวง ศรีธวัช. (2538). **การตอบข้อสอบอัตนัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนา ศิริพานิช. (2535). **หลักการสร้างแบบสอบวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- วิชัย กอสงวนมิตร. (2552). **33 กฎทองสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้นำ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Think beyond.
- Chakkrish J.K (Feb 22, 2009). **ปัญหาของคนรุ่นใหม่**. Retrived June 20,2010 from <http://www.oknation.net/blog/chakkrish>
- Nun. 2504.(Jan 16,2009) **ทำข้อสอบให้ดี**. Retrived June 20,2010 from <http://www.oknation.net/blog/nun2504/2010/02/13/entry-8>
- Playland. (Feb 21,2009). **ปัญหาการศึกษาของไทย**. Retrived May 23,2010 from <http://www.oknation.net/blog/playland>
- Rangsun Sanesuk. (May 20, 2009). **เรียนอย่างไรให้ดี**. Retrived May 23,2010 from <http://blog.spufriends.com/spufcontent5>
- Sompong Panturat. (May 18,2009). **การประเมินผลการเรียน**. Retrived June 20,2010 from <http://home.kku.ac.th/thai416102/SubjectWeb/sitemap.htm>